

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Rödhalsad brunbagge

Phryganophilus ruficollis

EU-kod: 4021

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Röd Halsad brunbagge är knuten till ved angripen av svamp. Larverna är påträffade i veden av liggande stammar av ek, gran och björk. Larvutvecklingen är flerårig och samma stamparti angrips under flera år i rad. Förpuppning kan ske redan på hösten, och övervintring sker sedan i puppstadiet. Den nykläckta skalbaggen är påträffad sittande på stammar eller under tickor i juni följande år. I Norge nära gränsen till Sverige påträffades arten på 1980-talet med angrepp i både gran- och björkstammar liggande på ett hygge som bränts tio år tidigare. Detta kan indikera att arten gynnas av skogsbränder.

Önskvärd naturlig stress och störning

Arten gynnas sannolikt av skogsbrand, översvämningar och andra storskaliga störningar. Det är förmodligen viktigt att det tillkommer nytt substrat i form av fallna stammar årligen.

Reproduktion och spridning

Det finns inga studier av artens spridningsförmåga.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Starkt hotad (EN).

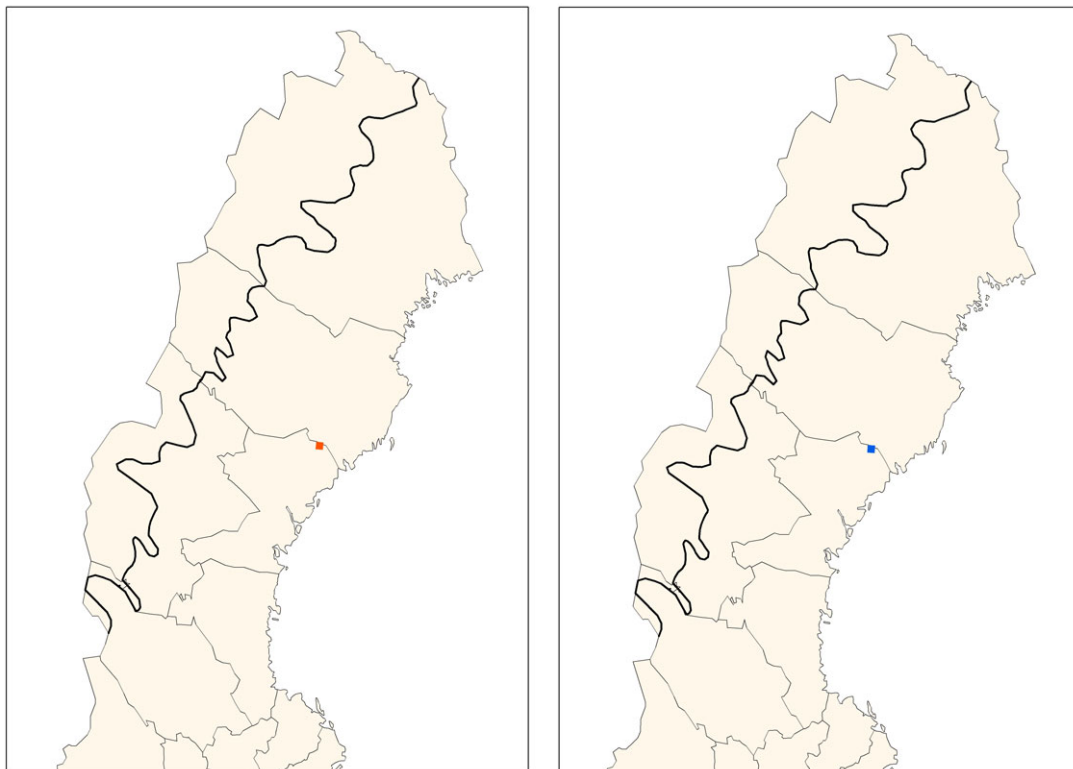
Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpökade för arten (antal)		0		0
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)		100		100
Referensvärde (km ²)		3 969		3 969
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)		1 - 5		1 - 5
Referensvärde (enhet ¹)		30		30
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		

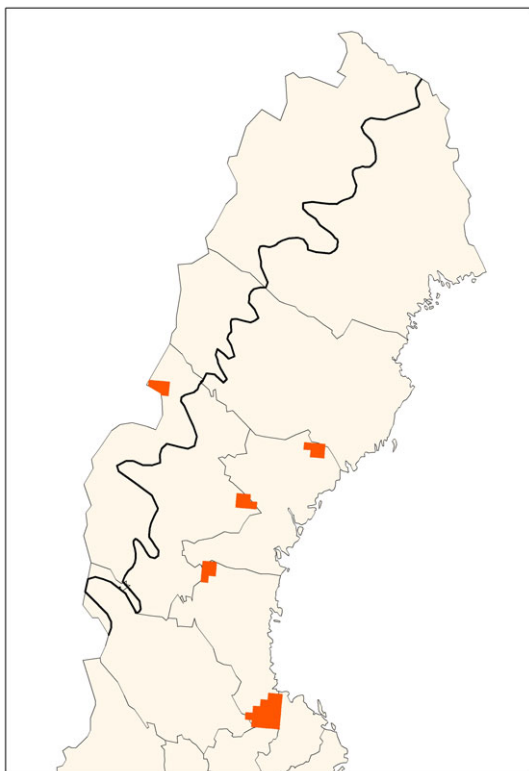
¹ Enhet för artens population är antal lokaler.

Kommentarer till rapporterade uppgifter

Rödhsad brunbagge är en extremt sällsynt art. Referensvärdena har satts så att arten ska ha stabila populationer i minst fem områden i södra Norrland. Arten kommer trots detta ha en relativt fragmenterad förekomst.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Figur 2. Gynnsamt utbredningsområde i Sverige.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Arten är extremt sällsynt, vi har bara ett fynd vart 30:e år i Sverige, och alla fynd kommer från olika lokaler. Arten har därmed en starkt fragmenterad utbredning och slumpmässiga händelser kan göra att arten dör ut. Risken förstärks av att populationen kan variera stort mellan år p.g.a. växlande tillgång på substrat.
- Rödhalsad brunbagge hotas främst av bristen på död ved i skogslandskapet.
- Med stor sannolikhet utgör den låga brandfrekvensen ett hot mot arten. Arten gynnas sannolikt av skogsbrand och andra storskaliga störningar som genererar död ved och bidrar till variation i strukturer.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och är en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av arten är fredade enligt 1-4 stycket 4§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt störa, fånga eller döda arten, eller avsiktligt förstöra eller skada bo- och viloplatsen samt att skada eller samla in ägg.
- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

Mål – utbredning & förekomst	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Utbredningsområdet för rödhalsad brunbagge ska vara minst 3 969 km ² i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Rödhalsad brunbagge ska expandera till alpin region.	Biogeografisk	Inventering. Sammanställning av fynddata.	Antal lokaler	Vart 6:e år

Mål – population	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX individer av rödhalsad brunbagge i boreal region.	Biogeografisk	Inventering. Sammanställning av fynddata.	Antal individer	Vart 6:e år
Rödhalsad brunbagge ska finnas på minst 30 lokaler i boreal region.	Biogeografisk	Inventering. Sammanställning av fynddata.	Antal lokaler	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av rödhalsad brunbagge på lokalen YY.	Lokal	Aktivt eftersök av erfarna entomologer.	Antal individer	Vart 6:e år

Mål – livsmiljö	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX m ³ död ved av en kvalitet lämplig för brunhalsad brunbagge på varje lokal för arten / lokalen YY.	Nationell / Lokal	Substratinventering.	Antal m ³ död ved per ha	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av livsmiljö vart 12:e år.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Frisendahl, A. 1916. Några Coleoptera från Jämtland. Ent. Tidskr. 37: 32.

Lundberg, S. 1978. Skalbaggar som ej återfunnits. Ent. Tidskr. 99: 125.

Lundberg, S. 1984. Phryganophilus ruficollis F., något om biologin i norra Skandinavien (Col. Melandryidae). Norw. Journ. of Ent. 3: 63–64.

Lundberg, S. 1993. Brunbaggen Phryganophilus ruficollis (Fabricius) (Coleoptera, Melandryidae) i norra Fennoscandien – Biotopval och utvecklingsbiologi. Ent. Tidskr. 114: 13–18.

Palm, T. 1940. Über die Entwicklung und Lebensweise einiger wenig bekannten Käferarten im Urwaldsgebiete am Fluss Dalälven I–IV. Opusc. Ent. 5: 7–15.

Pettersson R.B., Stenbacka, F. Hjältén J. & Hilszczansk, J. 2007. Återfynd av rödhalsad brunbagge (Phryganophilus ruficollis Fabr.) och Huggerts plattbrackstekel (Chartobracon huggerti C. Van Achterberg). Natur i Norr 26:?? (in press)

Zachariassen, K. E. 1980. Phryganophilus ruficollis Fabricius (Col. Melandryidae). Ny art for Norge. Fauna Norw. Ser. B.27: 76.

Länkar

Ehnström, B. 2006. Phryganophilus ruficollis, rödhalsad brunbagge. Artfaktablad, ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

http://www.artdata.slu.se/rodlista/Faktablad/phry_ruf.PDF

Kontaktuppgifter

Jonas Sandström
jonas.sandstrom@artdata.slu.se
018-67 25 47

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala